

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
СХІДНОУКРАЇНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВОЛОДИМИРА ДАЛЯ

Кафедра _____ тваринництва та харчових технологій _____

“ЗАТВЕРДЖУЮ”

Декан аграрного факультету

Пілія МАРТИНЕЦЬ
лютого 2024 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ОК25 Профілактика технологічних захворювань

(шифр і назва навчальної дисципліни)

Ступінь вищої освіти _____

Бакалавр

(бакалавр, магістр)

Факультет (назва)	Галузь знань (шифр і назва галузі знань)	Спеціальність (шифр і назва спеціальності)	Освітня програма (назва освітньої програми)
Аграрний	20 «Аграрні науки та продовольство»	204 «Технологія виробництва та переробки продукції тваринництва»	«Технологія виробництва та переробки продукції тваринництва»

Київ – 2024

Розробник: Берестова Л.Є., канд. с.-г. наук, доцент кафедри
тваринництва і харчових технологій

(прізвище та ініціали, посада, науковий ступень та вчене звання)

(підпис)

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри:
тваринництва та харчових технологій

(назва кафедри)

Протокол № 01 від 02 лютого 20 24 р.

Завідувач кафедри:

(підпис)

Валентина
МОГУТОВА

(прізвище та ініціали)

Схвалено методичною комісією факультету:

аграрний

(назва факультету)

Протокол № 2 від 15 лютого 20 24 р.

Голова методичної комісії:

(підпис)

Овчаренко О. А.

(прізвище та ініціали)

ВСТУП

Робоча програма навчальної дисципліни «Профілактика технологічних захворювань» складена відповідно до освітньої програми підготовки бакалавр галузі знань 20 «Аграрні науки та продовольство» формує інтегральні, загальні та спеціальні (фахові) компетентності та програмні результати навчання, якими оволодіють здобувачі вищої освіти.

Мета вивчення навчальної дисципліни. Формування у студентів знань, умінь та навичок щодо визначення причин та сутності технологічних захворювань, методів їх виявлення, профілактики та лікування хворих тварин з обліком утримання, годівлі, догляду і використання тварин, а також заходів запобігання захворювань загальних для тварин та людей (антропозоонозів). Освітній компонент спрямований на досягнення фахових програмних компетентностей, що реалізується через дисциплінарні результати навчання про сучасні способи збереження здорового поголів'я тварин, контролю за випуском для реалізації доброякісних продуктів і сировини тваринного походження.

Завдання вивчення дисципліни. Профілактика технологічних захворювань тварин сприяє підготовці фахівців, здатних розв'язувати практичні проблеми професійної діяльності в галузі виробництва продукції тваринництва. В результаті вивчення освітнього компонента студент буде здатен впливати на дотримання вимог щодо збереження навколишнього середовища; оцінювати системи та способи утримання сільськогосподарських тварин та контролювати і оптимізувати мікроклімат технологічних приміщень для збереження здоров'я тварин та птиці; координувати проведення гігієнічних, санітарно-профілактичних заходів на фермах та інших об'єктах із виробництва та переробки продукції тваринництва.

Навчальна дисципліна формує такі міждисциплінарні зв'язки: дисципліни, що передують: морфологія та фізіологія сільськогосподарських тварин, біохімія з основами фізичної і колоїдної хімії, годівля тварин, гігієна тварин, основи біобезпеки, біологічної та екологічної етики.

Дисципліни, що забезпечуються: технологія виробництва продукції бджільництва, технологія виробництва продукції свинарства, технологія виробництва молока і яловичини, технологія виробництва продукції кролівництва і звірівництва.

Вивчення навчальної дисципліни передбачає формування та розвиток у здобувачів вищої освіти компетентностей та програмних результатів навчання відповідно до освітньої програми Технологія виробництва та переробка продукції тваринництва спеціальності 204 «Технологія виробництва та переробка продукції тваринництва» спеціальності.

Інтегральна компетентність (ІК): Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми з технології виробництва і переробки продукції тваринництва або у процесі навчання, що передбачає застосування певних теорій та методів відповідної науки і характеризується комплексністю та невизначеністю умов.

Загальні компетентності (ЗК). **ЗК3.** Здатність застосовувати знання в практичних ситуаціях. **ЗК4.** Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності. **ЗК5.** Здатність до адаптації та дії в новій ситуації. **ЗК6.** Здатність працювати в команді та мати навички міжособистісної взаємодії. **ЗК7.** Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт. **ЗК9.** Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

Спеціальні (фахові) компетентності (СК): **С5.** Здатність застосовувати доцільні системи та способи утримання сільськогосподарських тварин і контролювати та оптимізувати мікроклімат технологічних приміщень. **СК7.** Здатність здійснювати контроль технологічних процесів під час виробництва та переробки продукції скотарства. **СК8.** Здатність здійснювати контроль технологічних процесів під час виробництва та переробки продукції свинарства. **СК9.** Здатність здійснювати контроль технологічних процесів під час виробництва та переробки продукції птахівництва.

Програмні результати навчання (ПРН): **ПРН1** Забезпечувати дотримання параметрів та контролювати технологічні процеси з виробництва і переробки продукції тваринництва. **ПРН2** Навчати співробітників підприємства сучасних та нових компонентів технологічних процесів з виробництва і переробки продукції тваринництва. **ПРН3.** Виконувати функціональні обов'язки, нівелюючи вплив різних чинників та виробничих ситуацій. **ПРН4.** Організувати спільну діяльність робочого колективу. **ПРН5.** Забезпечувати якість виконуваних робіт. **ПРН13.** Забезпечувати параметри та здійснювати технологічний контроль сучасних технологій з виробництва молока та яловичини. **ПРН14.** Забезпечувати параметри та здійснювати технологічний контроль сучасних технологій виробництва свинини. **ПРН15.** Забезпечувати параметри та здійснювати технологічний контроль виробництва продукції птахівництва. **ПРН 20.** Застосовувати міжнародні та національні стандарти і практики в професійній діяльності.

1. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Найменування показників	Опис підготовки фахівців	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів - 3	Галузь знань :20 «Аграрні науки та продовольство»	Обов'язкова	
	Спеціальність 204 «Технологія виробництва та переробки продукції тваринництва» Освітня програма Технологія виробництва та переробки продукції тваринництва		
Змістових модулів -	Рівень вищої освіти: перший Ступінь освіти: бакалавр	Рік підготовки:	
		2022	
		Семестр	
Загальна кількість годин: 90		7	7
		Лекції	
		16 год.	4 год.
		Практичні	
		16 год.	4 год.
		Лабораторні	
		год.	год.
	Самостійна робота		
	58 год.	82 год.	
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних -2 __ самостійної роботи здобувача -4 __	Форма контролю: екзамен		

2. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Тема 1. Застосування годівлі для профілактики захворювань і лікування сільськогосподарських тварин. Профілактика захворювань, пов'язаних із порушенням порядку та технікою годівлі. Профілактика захворювань, пов'язаних із неповноцінною годівлею. Профілактика захворювань, пов'язаних із недоброякісною годівлею.

Тема 2. Профілактика хвороб викликана порушенням зоогігієнічних норм мікроклімату в приміщеннях. Загальні санітарно-гігієнічні вимоги до приміщень для сільськогосподарських тварин. Захворювання пов'язані з порушенням оптимального мікроклімату в приміщеннях.

Тема 3. Профілактика хвороб пов'язана з порушенням моціону та гігієни утримання. Організація активного моціону вагітних самок. Гігієна отелення у корів на молочнотоварних фермах промислового типу. Порушення гігієни утримування молодняку тварин.

Тема 4. Причини та профілактика хвороб молочної залози. Причини виникнення маститу. Профілактика маститів. Травматичні пошкодження виміні. Хвороби шкіри вим'я. Мастити у інших тварин.

Тема 5. Визначення якості кормів. Характеристика кормів. Вплив на молочну продуктивність. Профілактика захворювань, спричинених кормами із вмістом токсичних речовин., уражених грибами, бактеріями та шкідниками. Профілактика отруєнь мінеральними, органічними, отруйними сполуками та мікотоксинами.

6. Травматизм тварин на тваринницьких комплексах та його профілактика. Поняття про види травм та їх характеристика. Експлуатаційний травматизм. Стресовий травматизм. Статевий травматизм. Операційний травматизм. Транспортний травматизм. Аліментарний, або метаболічний травматизм. Біологічний травматизм. Кормовий травматизм. Профілактика травматизму.

3. СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин									
	денна форма					заочна форма				
	усього	у тому числі				усього	у тому числі			
		л	п	лаб	с.р.		л	п	лаб	с.р.
Тема 1. Застосування годівлі для профілактики захворювань і лікування сільськогосподарських тварин.	12	4	4		12	18				18
Тема 2 Профілактика хвороб викликана порушенням зоогігієнічних норм мікроклімату в приміщеннях	12	4	4		12	19	1			18
Тема 3.. Профілактика хвороб пов'язана з порушенням моціону та гігієни утримання.	12	2	2		8	13		1		12
Тема 4. Причини та профілактика хвороб молочної залоз	12	2	2		8	13	1			12
Тема 5. Визначення якості кормів. Характеристика кормів. Вплив на молочну продуктивність	12	2	2		8	13		1		12
Тема 6 . Травматизм тварин на тваринницьких комплексах та його профілактика.	16	4	2		10	14				14
Усього	90	16	16		58	90	2	2		86

Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	. Застосування годівлі для профілактики захворювань і лікування сільськогосподарських тварин.	4

2	Профілактика хвороб викликана порушенням зоогігієнічних норм мікроклімату в приміщеннях	4
3	Профілактика хвороб пов'язана з порушенням моціону та гігієни утримання.	2
4	Причини та профілактика хвороб молочної залоз	2
5	Визначення якості кормів. Характеристика кормів. Вплив на молочну продуктивність	2
6	Травматизм тварин на тваринницьких комплексах та його профілактика.	2
	Разом	16

Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість
1	Хвороби спричинені порушенням обміну речовин. Заходи профілактики. Діагностика порушень обміну мікроелементів.	12
2	Діагностика та профілактика протейнового порушення годівлі у тварин. Визначення вмісту білків у тканинах тварин	12
3	Профілактика вуглеводного порушення у годівлі тварин. Визначення вмісту вуглеводів у тканинах тварин.	8
4	Профілактика ліпідного порушення годівлі у тварин. Визначення вмісту ліпідів у тканинах тварин.	8
5	Визначення якості кормів. Характеристика кормів. Вплив на молочну продуктивність.	8
6	Профілактика окремих видів травматизму	10
	Разом:	58

Основні види самостійної роботи, передбачені при опануванні навчальної дисципліни:

1. Вивчення лекційного матеріалу.
2. Підготовка до практичних занять,
3. Опрацювання та вивчення рекомендованої літератури та нормативних документів.
4. Робота з інформаційними ресурсами мереж Інтернет (пошук та обробка інформації).
5. Виконання завдань самостійної роботи.

6. Самоконтроль та самодіагностика засвоєння змісту освіти.

4. МЕТОДИ НАВЧАННЯ

Діяльність викладача орієнтована на студентоцентризований підхід в освітньому процесі, що дозволяє досягнути багатоманітності поглядів на проблеми.

Під час лекційного курсу застосовуються слайдові презентації у програмі Microsoft Office Power Point, демонструються відеоматеріали з різних біологічних процесів організму тварини. Практичні заняття проводяться у вигляді виконання практичних індивідуальних завдань.

5. ФОРМИ КОНТРОЛЮ, МЕТОДИ І КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ ЗНАТЬ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ

У даному розділі наводяться форми контролю, методи і критерії оцінювання знань, зазначаються види завдань, що використовуються при проведенні кожного із видів контролю.

До основних форм контролю відносяться:

- екзамен.

До основних методів оцінювання відносяться:

- опитування;

- тестування;

- розв'язання практичних завдань;

Загальна підсумкова оцінка з навчальної дисципліни виставляється відповідно до методики накопичення балів за результатами поточного та підсумкового контролю (див. табл. 5.1).

Таблиця 5.1 – Схема нарахування балів, які отримують здобувачі вищої освіти спеціальності 204 «Технологія виробництва та переробки продукції тваринництва», освітньої програми.

Поточний контроль						Підсумкови й контроль	Загальна сума балів
T1	T2	T3	T4	T5	T6		
10	10	10	10	10	10	40	100

Поточний контроль здійснюється під час проведення практичних занять і має на меті перевірку рівня підготовленості студента до виконання конкретної роботи.

Підсумковий контроль: (залік) – до 60 балів студент вважається допущеним до підсумкового контролю за дисципліну, якщо виконав усі види

робіт згідно із робочою навчальною програмою, та загальна сума балів за попередні звіти не менше 35 балів (що відповідає результату FX за шкалою ECTS). У разі невиконання цих вимог здобувач отримує незадовільну оцінку і має право на два перескладання: перше – викладачу, друге – комісії, створеній деканом факультету. У випадку успішного перескладання підсумкового контролю студент, він отримує мінімальну задовільну оцінку (60-63 балів – результат E за шкалою ECTS).

Підсумковий контроль проводиться у формі тестування і розв’язання практичного завдання.

Таблиця 5.2 Взаємозв’язок між результатами навчання та обов’язковими видами навчальної діяльності (робіт)

Результати навчання	Види робіт		
	Практична робота	Тест	Усна відповідь
ПРН1 Забезпечувати дотримання параметрів та контролювати технологічні процеси з виробництва і переробки продукції тваринництва.	+	+	+
ПРН2 Навчати співробітників підприємства сучасних та нових компонентів технологічних процесів з виробництва і переробки продукції тваринництва.		+	+
ПРН3 Виконувати функціональні обов’язки, нівелюючи вплив різних чинників та виробничих ситуацій.	+	+	
ПРН4 Організовувати спільну діяльність робочого колективу.		+	
ПРН5. Забезпечувати якість виконуваних робіт.	+		
ПРН13. Забезпечувати параметри та здійснювати технологічний контроль сучасних технологій з виробництва молока та яловичини.	+	+	+
ПРН14. Забезпечувати параметри та здійснювати технологічний контроль сучасних технологій виробництва свинини		+	
ПРН15. Забезпечувати параметри та здійснювати технологічний контроль виробництва продукції птахівництва		+	
ПРН 20. Застосовувати міжнародні та національні стандарти і практики в професійній діяльності.	+	+	

Таблиця 5.3 – Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		Екзаменаційна оцінка	Залік
90-100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
74-81	C		
64-73	D	задовільно	
60-63	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
1-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

ІНСТРУМЕНТИ, ОБЛАДНАННЯ, ПРОГРАМНЕ, НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ (за потребою)

7. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

1. Внутрішні незаразні хвороби тварин: підручник / [М.І.Цвіліховський, В.І.Береза В.С. Січкарта ін.]; За ред. М.І.Цвіліховського.–[З-євид.]–К.: Аграрна освіта, 2014. –614с.

2. Внутрішні хвороби тварин: практикум / [М.І. Цвіліховський, Н.І.Бойко, С.І.Голопурата ін.]; за ред. М.І.Цвіліховського –К. : ЦП КОМПРИНТ, 2016. – 224 с.

3. Внутрішні хворобитварин / [В.І. Левченко, І.П. Кондрахін, В.В.Влізло та ін.]; за ред. В.І. Левченка –БілаЦерква, 2012. –Ч.1. –528 с.

4. Внутрішні хворобитварин / [В.І. Левченко, В.В.Влізло, І.П. Кондрахін та ін.]; за ред. В.І. Левченка –БілаЦерква, 2015. –Ч.2. –610с.

5. Внутренние болезни животных.4-е изд. / [Щербаков Г.Г., Коробов А.В., Анохин Б.М. и др.]; Под общ. ред. Г.Г. Щербакова, А.В. Коробова –СПб.: Лань. –2005. –736 с.

6. Данилевский В.М. Внутренние незаразные болезни сельскохозяйственных животных / Данилевский В.М. –М.: Агропромиздат, 1991. –576 с.

7. Костенко Т.С., Радіонова В.Б., Скродумов Д.І. Практикум з ветеринарної мікробіології та імунології. – К.: Аграрна освіта, 2001. – 340 с.

8. Литвин В.П., Ярчук Б.М. Загальна епізоотологія. – Київ, «Урожай», 1995. –256 с.

9. Современный справочник врача ветеринарной медицины / Под общ. ред. В.Г. Гавриша и В.А. Сидоркина. –Изд-е 8-е доп. –Ростов н/Д: Феникс, 2007. – 608 с.

10. М.О.Судаков, В.І.Береза,І.Г.Погурський,В.С.Січкарь. Внутрішні незаразні хвороби тварин.-Київ «Мета», 2002.-348с.